

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacției.
Concure, inserțiuni și taxe de abonament se trimit administrației tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ-ȘCOLĂȘTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

PARĂȘE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DOMINECĂ.

ABONAMENTUL:
Pe un an 10 coroane
Pe jum. an 5 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 franci.
Pe jum. an 7 franci.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

Idololatria modernă.

Un capitol trist și întunecat al istoriei culturii omenesci este idololatria. Omul, coroana fapturilor pe pământ, măcar deși este înzestrat dela bunul D-zeu cu cele mai minunate facultăți, a trăit timpuri de adâncă decadență. În loc să fi mers tot drept înainte, cum îi era cu putință în urma darurilor D-zeului și să-și fi făcut viața tot mai ciselată și mai plină de frumuseți, dintr-o dată, adeseori a aflat plăcere în a cădea jertfa ideilor și moravurilor josnice. Maiestatea și atotputernicia lui D-zeu decăteori nu a fost degradată la forma ticăloasă a unui metal ori lemn cioplit, ori coborât în forma unui animal din partea oamenilor. Istoria dureroasă a acestor vremuri în urma instrucției istoriei este destul de bine cunoscută cetitorilor noștri, așa că numai avem lipsă să le-o împrosptăm și de astăzi în toate amănunțele ei. Numai învățătura extrasă din întâmplările acestor vremuri voim să o scoatem la iveală și să o subliniem. *De câteori au degradat oamenii D-zeirea în sufletul lor, și religiozitatea și moralitatea lor s-a decăzut până la ultimul grad. Cu idololatria a umblat mână în mână sălbăticirea și decadența moravurilor omenesci. Câte cruzimi, câte ticăloșii pe care este rușine a le grăi nu le-a săvârșit omul idololatriu, care a pierdut legătura cu D-zeu.*

Râuri de sânge au trebuit să curgă, o muncă uriașă de gândire a trebuit săvârșită până ce omenimea a putut fi desrobită din propria-i ticăloșie, Fiul omenesc, Domnul nostru Isus Hristos, a trebuit să moară pe cruce în chinurile cele mai groaznice, ca omenimea să se poată întoarce la Tatăl ei și să se împacă cu El și cu sine. Legea lui Hristos a făcut din pământul, care mai înainte se asemăna cu un pustiu trist, o grădină veselă și frumoasă, în care oamenii să trăiască în pace și în bunăînțelegere spre preamărirea lui D-zeu și spre fericirea lor proprie. *Nu produsele tehnicii și a științei înalte formează comoara neprețuibilă a omenirii de astăzi, ci blândețea, curăția și veracitatea creștinismului.* Principiile de viață stabilite de legea lui Hristos constituie tezaurul cel scump al omenirii care o păzește de întunecimea și decadența vremurilor trecute.

Grozăvenia timpurilor trecute ar trebui să ne facă îndoiți de gelosi pe bunurile spirituale și moravurile curate introduse de creștinism. Și totuși omul modern de astăzi, care petrece zeci de ani în școli de toată categoria cât de ușor decade la mentalitatea oamenilor de demult, cari toată viața lor și-o petreceau pe cutare munte în societatea nedespărțibilă a oilor și caprelor ori chiar în tovărășia asinilor.

Pentruce să ne mirăm deci, că omul vremurilor străvechi, care dispunea de o așa modestă ori nici o cultură a ignorat adevărul, când majoritatea oamenilor de astăzi, cari trăiesc în epoca culturii înalte nu sunt mai buni. Mentalitatea a rămas în cele mai multe cazuri aceeași, numai idolii s-au schimbat, aceștia nu se mai cheamă, șerpi, viței de aur, boi etc., ci beutură, mâncare, haine, vanitate și altele.

Câți oameni de astăzi nu au pierdut respectul față de D-zeu, de religione și de bunurile culturale, pe cari sute de generațiuni anterioare le-au câștigat prin muncă grea și se divinizează pe sine singuri punând mintea lor săracuță de cinozură întru toate. Forma cea mai răspândită a idololatriei de astăzi este autodivinizarea. În loc se recunoaștem că ce dispare de mic e capitalul nostru intelectual și moral și să ne dăm silința să-l mărim din zi în zi; dintr-o dată, încercăm să modelăm lumea după sărăcia duhului nostru. Azi este prea răspândită părerea greșită, că nu noi trebuie să ne ridicăm prin muncă și cugetare înălțată la înălțimea religiei și culturii adevărate, ci acestea trebuie să se coboare la întunecimea și trândăvia noastră, să înțeleagă fără nici un rezultat, pentru că unui om, care nu vrea să-și deschidă ochii nu-i poți dovedi că lumea e frumoasă.

Primul pas spre lumină și progres este deci *umilința*. Caută omule și vezi cât ești de mic la suflet, de farizeic, de netrebnic și gol pe dinlauntru și scârbește-te odată temeinic de eul tău propriu cu care ți-a plăcut mai înainte să paradezi. Convinge-te singur, că câte fapte urite ai săvârșit și cât de orb și surd treci prin lumea aceasta, pentru că numai recunoscându-ți sărăcia și stricăciunea internă poți deveni teren apt pentru o viață nouă.

Omul de astăzi rămâne străin de comorile culturii așa de înaintate și recade mereu în moravurile vremurilor trecute pentru că nu este *sincer față de sine*. Omul de astăzi e adevărat, că nu mai face idololatrie grosolană, cum se făcea aceasta acum două mii de ani, e superior în forme veacurilor trecute, în fond însă prea puțin e mai altcum. Cultura morală din care rezultă sănătatea și puterea sufletească a noastră e rudimentară și nebagată în seamă, ori poate chiar formează obiect de umor. Sufletul, izvorul vieții, nu este în rânduială, e bolnav, centrul acesta al ființei omenești a încetat de a fi sincer, umil și primitiv a tot ce e frumos și nobil și a devenit tulbure, plin de închipuire și deșertăciuni. Și când sufletul e bolnav, atunci toate celelalte neajunsuri ale vieții se esplică de sine.

Mii de milioane se cheltuiesc prin sate și orașe pe haine luxoase, pentru că externul elegant e privit ca cel mai mult promițător mijloc de izbândă în concurența vieții. Că câtă mizerie internă răspunde înăuntru la fastul din afară nu împoartă, oamenii nu voiesc să înțeleagă, că cu sufletul bolnav și neglijat, nu se poate birui viața, chiar așa cum nu voiau să priceapă și cei de odinioară, că vițelul de aur e numai o reflexie a conștiinței lor bolnave și decăzute.

Plăcerile senzuale de tot felul trecătoare consumă enorme sume de bani în ciuda sărăciei sufletești, care seacă și distruge adevăratele izvoare ale vieții. Muncii oneste și statornice îi ia locul tot mai mult reclama strigătoare și păcătoasă.

Cultul D-zeirii a culturii se prefăce tot mereu în cultul slăbiciunilor omenești. Egoismul crescând voiește cu orice preț să înlocuiască mărirea ceriului și a pământului cu neirebnică închipuire omenească. Cu adevărat i-se potrivesc veacului, acesta cuvintele Domnului nostru Isus Hristos, carele zice: că cine voiește să dobândească viața aceasta efemea o va pierde pe cea vecinică.

fm.

Parabola fiului rătăcit.

— Meditațiune. —

Nici o iotă nu va trece din legea Mântuitorului, ci acea va rămâne întreagă — așa după cum ne-a dat-o el însuși — până la sfârșitul veacurilor. În felul acesta s'a exprimat Isus despre învățătura sa, când ne-a dat-o ca normă de conduită. Când a zis, că nu va trece „nici o iotă“, a voit să ne demonstre caracterul divin a învățăturii-legii sale, ca a uneia ce va rămâne nealterată și va fi potrivită tuturor împrejurărilor vieții până la sfârșitul veacurilor. Zilele de azi sunt o dovadă despre aceasta. Unde sunteți voi cei ce ați contestat afirmarea de mai sus? Nu ați crezut omului sincer, care va vorbit din inimă și care și-a întărit zisele cu fapte. Ați cerut înureaga taină a celui om,

ca să credeți cele ce vă binevestea. Nu va fost destulă garanță — pentru adevărul celor zise voauă — caracterul divin a celui om, ci ați cerut ce nu știați nici voi. Nu a fost pentru divinul Mântuitor grație, ca voi să fiți adepții doctrinei lui, nu fiindcă doctrina lui nu e pentru un anumit timp și pentru o anumită clasă de oameni, ci e pentru toți și pentru totdeauna. Dar a știut Mântuitorul să facă cel din urmă gest șovăielilor voastre atunci, când a zis, că nu va trece „nici o iotă“ din lege până ce nu se va împlini. Priviți în largul lumii de azi și toate presupunerile voastre absurde se vor spulberă. Azi nu va mai vorbesc cuvintele, ci va conving faptele. Parabola fiului rătăcit — cuprinsă în sfânta evanghelie de azi — e o parte a legii Mântuitorului. Atunci ne-a spus-o Mântuitorul, iar azi se împlinește. Așa și e. Eri s'a împlinit una, azi parabola amintită, iar celelalte în viitor. Pentru a vedea întrucât se împlineste azi parabola fiului rătăcit, vă rog să binevoiți a fi cu luare aminte la tâlcuirea sfinteii evanghelii de azi.

Zice sfânta evanghelie: „Un tată are doi feciori“.

Ce frumos vorbește sfânta evanghelie! Cât de concis ne descrie starea fericită a unui tată. Da eră fericit acel tată, pentru că rodul căsniciei lui eră dintre cele mai frumoase, adică: „doi feciori“. Avea doi feciori, scumpi înainte lui ca ochii din cap. Avea doi feciori: avea două mâni, îi erau scumpe mâinile, dar mai scumpe feciorii. Unul, cugetă tatăl, va merge la holde, iar celalalt va rămâne cu mine acasă; cel mai mare îmi va lucra moșia, iară cel mai mic va petrece cât voi mai trăi cu mine și el îmi va însenina viața, el îmi va îndulci bătrânețele amare. Dar nu numai cugetă tatăl, că va fi așa, ci și avea parte de acea fericire. O casă binecuvântată de Dumnezeu eră casa lui, în ea se sălășluia pacea, bucuria și fericirea. O casă de model eră acea casă în privința fericirii. Aceasta o simțea tatăl, de aceea mare eră bucuria lui. Eră chiar încântat de casa sa, ba nici nu-și putea închipui o casă mai binecuvântată de Dumnezeu ca a lui. Se credea a fi cel mai fericit om din lume, așteptând ca toți să vorbească numai despre el și despre feciorii lui. Se simțea chiar înșelat, că lumea nu-l apreciază așa după cum aștepta. De aceea eră cât pe-aci să-și facă el singur reclama casei sale. Dar atunci, când se simte omul mai fericit, atunci vine asupra lui năpasta și încă în așa chip cum nici nu visase vre-odată. Astfel veni năpasta și asupra acestui tată. În ce chip îl ajunse năpasta ne spune sfânta evanghelie, care zice mai departe:

„Și a zis cel mai tânăr tătăne-său: tată, dă-mi partea ce mi-se cade, și le-a împărțit lor averea, și adunând feciorul cel tânăr toate, s'a dus într'o țară departe.“

Mai tare fu străpunsă inima tatălui de aceste cuvinte, ca de o săgeată. Cum fiul său și încă cel mai mic, să se despartă de el? acelu fiu, care prin apucăturile lui nevinovate, știă să-i producă atâtea clipe de bucurie, acelu fiu, care decâteori eră năcăjit, îl mângăia cu vorbele lui cele plătând asemenea „mielului care ridică păcatul lumii“. De necrezut îi fură la început aceste cuvinte. Nu, cugetă tatăl, nu va merge feciorul meu de-acasă, că numai doi feciori am și am câștigat pentru ei destul, au din ce trăi ambii, fără a lua lumea în cap. Un moment de ajutor e i-s'a părut numai. Dar realitatea e cea mai tristă însă. Tristă a fost pentru tatăl, deoarece fiul cel mic insistă tot mai tare pe lângă el, ca să-i dea partea. Zădarnice i-au fost toate încercările de a-și abate fiul dela propusul său, pentru că acela nu abstea dela planul lui greșit. Astfel tatăl nu mai avu încotro, ci cu mare durere făcu cecace nu

crezuse: împărți înainte de vreme averea în două și dete feciorului celui tinăr partea sa, care apoi se găta de drum. Numai acum începe pentru tatăl adevărată stare dureroasă. Un fiu rămâne acasă, iar celalalt pleacă, i-se pare, că se desprinde sufletul de trup. În inima bietului tată o luptă nesfârșită, ar fi voit să se despice în două, o parte să rămână cu fiul cel mai mare acasă, iar cealaltă să plece cu fiul cel mai mic în lume. Dar aceasta îi eră cu neputință, stă în pragul ușii numai și-și petrece cu ochii feciorul, până ce acesta pierde în zare. Se reîntoarce în casă, dar acum nu e casa de mai înainte, fiindcă nu e în ea feciorul cel mic. Din acea clipă pierde din casa lui fericirea și pacea, în locul lor vine năcazul și durerea; în locul veseliei se încinse un foc viu, un foc nestăns. Chiar atmosfera curții îi părea că se schimbă, ca ceeace desbracă casa de semnele casei vesele, dându-i aspectul casei îndoliate. Tatăl sârmanul părea a nici nu-și mai cunoaște casa, nu-și află loc de odihnă, umblă în dreapta, umblă în stânga, fără astâmpăr și fără alinare. Acum i-se părea a fi cel mai nefericit om din lume, i-se părea că toți vorbesc numai despre el și nefericirea lui: cugetă, că toți arată cu degetul spre el, voind a explica, că în ce stare l'a adus ironia sortii. Durerea i-se așază pe inimă ca o peatră începându-se pentru dânsul zilele negre și amare. Cum petrece însă fiul? Aceasta ni-o spune sfânta evanghelie, care zice:

„Și acolo a risipit toată averea vânzându-i în desmerdăciuni.“

Iarăși o operă a ironiei sortii, fiindcă două lucruri isbitor de contrare ne stau înainte. De-o parte un tată năcăjit pentru fiul său, ce condus de firea sa juvenilă ia lumea în cap, un tată cu sufletul îndurerat pentru soarta fiului său. „Sârmanul tată, ce griji pe dânsul, ce fiori, când se gândea“, că oare unde va fi fiul, în ce pustietăți va rătăci. De altă parte avem pe fiul, în altă parte de lume, petrecându-și zilele cele mai dulci din tinerețe, fără a cugeta cătuși de puțin la nepuținiosul său tată; fără a fi îngrijat nici cât de soarta celui tată, „care-l crescuse și care-l iubi.“ Iși frământă mintea, cum să-și poată petrece mai bine, ca astfel să-i meargă vestea în depărtări, să-și facă renume, ca apoi să fie privit ca un erou al tinereții. Planul și-l făuri cât mai curând. Fără mustare de conștiință, risipește cu ușurință ceeace câștigase tatăl său cu sudoarea feții sale. Incântat și sumeț de mândria sa personală, duce o viață dintre cele mai plăcute lui. El e cel dintâiu favorit a societății ușoare, el feciorul cel îmbujorat la față și care are cu ce plăti. În localitățile josnice își află el cel mai potrivit și comod loc de a se desfătă. În traiul și splendoarea cărcimelor și a bordelurilor își găsește el dulceața vieții. Acestea toate erau zeii lui, grația acestora căută el să o cucerească. Înaintea acestor zei cu sufletul de lut își prosternează el tinereța și frumseța corpului, aceea frumseță, pentru care tatăl său s'a întors în toate părțile, numai ca să-și poată crește un fiu, care să-i fie spre fală. Oh Doamne! Unde e acum acea frumseță și tinereță îngrijită de inima unui tată? E înămodită în noroiul prostituțiilor. Și își continuă fiul viața aceasta pentru că are și tovarăși: oamenii cei depravați. Bucuria lui eră nesfârșită și trăia continuu în desmerdări, căci avea de unde cheltui: adusesse el avere de acasă. Și ce fericire mai mare pentru un tinăr, decât ca să-și petreacă pe câștigul părinților, fără a fi controlat. Așa și cu acest tinăr, liber fiind de controla părintelui său, căută ca viața să-i fie cât mai dulce, ba dacă ar fi fost stăpân peste natură, doar ar fi schimbat și legile aceleia, nu-

mai ca să corăspundă programului său de viață. Liber fiind de controla părintelui, liber a fost și de sfatul aceluia și aceasta numai spre răul lui. Toate au un sfârșit, astfel și viața cea din desmerdări a lui. Viața cea dulce trece și dă peste el năpasta, pentru că zice sfânta evanghelie:

„Și cheltuind el toate, fost-a foamete mare... și el a început a se lipsi... și s'a lipit lângă un locuitor din acea țară și l'a trimis să pască porci. Și dorea să se sature de rădăcinile, cari mâncău porcii și nime nu-i da lui. Iară venindu-și la sine a zis: căți argați ai tatălui meu au pâne, iară eu pier de foamete.“

Ori cât de împetriți să fim la inimă și totuși ne cuprinde o jale de tinărul fiu, văzând în ce năcaz a ajuns. Oricât l-am fi invidiat mai înainte, acum nu putem să nu-l compătimim, văzând că în ce hal înoată. Sărmane tinere! Mai înainte cântai în îmbuibare, iară acum te vaiți de foamete, mai înainte îndemnai pe alții să-și petreacă pe socoteala ta, iară acum tu însuși nu ai nici cea din urmă bucătură de pâne, mai înainte cheltuiai fără socoteală, iar acum ai ajuns a te „lipsi“, s'a gătat cu totul ce ai adus de acasă, acum din ce vei trăi? Acum tinărul fiu e în acel stadiu, când trebuie să trăiască sau din mila altora, sau din câștigul său propriu. Dar cum va câștiga el, că la tatăl său acasă n'a lucrat nici odată? Recurge deci la mila străinilor, însă din tot locul e huiduit, pentru că toți îl știau cine fusese el mai înainte, „nimenea nu-i da lui“. Ce să facă acum? Tinărul fiu ia altă hotărâre: își va câștiga el singur pânea de toate zilele. Cum să resemneze la viața de sine el tinărul cel vestit de mai înainte? Acum se află înșelat, că ceruse dela alții. Așa pășește în vârtejul vieții. Vai însă, că prea nepregătit ajunge în acest vârtej, pentru că viața de sine nu e pentru tinerii sburdalnici, ci pentru aceia, cari au de busolă învățătura părintească, plăsmuită din întâmplările vieții aceluia. După aceasta viață a înșelăciunii când a plecat de acasă, cum să se spărie acum de ea? Însă pe cât de lăcomoașă e viața la tinerii nematuri, pe atâta e scumpă. Scumpă a fost și la acest tinăr, pentru că toate sbuciumările lui de a-și crol un viitor strălucit, sunt zădarnice. În fine, neavând încătrău, ajunge la cea mai rușinoasă slujbă, la păstoria porcilor. Îl putem asemăna cu omul, care ajunge în prăpastie și caută salvare, prinzându-se de orice fricel de iarbă, cugetând că va află în el un razim bun spre a-și mântui viața. O prăpastie a fost viața independentă a fiului acesta, creată de el însuși. Acasă la tatăl său eră stăpân, iară acum e slugă; acasă porunceă, iară acum însuși e sub poruncă. Trebuie să lase comoditatea și să se apuce de lucru de dimineața până târziu seara. Dacă eră ostent, nime nu venea să-l mângăie, ci auzia vorbele aspre ale stăpânului. Trebuie să îndure frigul cel grosnic, ploile reci, loviturile vânturilor, să stea ziua în treagă în arșița soarelui, iar seara nu-l așteptă chilia cea curată cu culcușul moale, ci să adăpostească sub cerul liber într'un culcuș cu porcii: pe pământul umed. Ceeace eră mai trist pentru el, eră lipsa de pâne. Ajunsesse a mânca pânea cea mai neagră și amară din lume, „rădăcini de cari mâncău porcii“. Dar nici de aceste nu avea măcar atâta, ca să-și potolească foamea. Ca odinioară Robinson Crouse, presimțind fiorii sfârșitului acestei stări tragice și văzând, că toate socotelile de a se salvă sunt zădarnice, exclamă: „pier de foamete“. În această stare de desperat combinează alte modalități de a putea trăi, când apoi vine la sine, adevărat începe fermentațiunea stării lui psihologice îl vedem din cuvintele sfintei evanghelii care zice:

„Sculamă-voiu și mă voiu duce la tatăl meu și voiu zice: tată, greșit-am în cer și înaintea ta și nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău, fă-mă ca pe unul din argații tăi“

O schimbare radicală se produse în interiorul tinărului. Până acuma îl predominaseră poftetele, pornirile, însă după ce acelea și-au ajuns culmea, au căzut ele de sine, ocupând locul lor rațiunea. În tinărul fin se deșteaptă conștiința, care îi spune, că n'a făcut bine, că n'a ascultat de tatăl său, că trebuia să rămână acasă și să trăiască după cum l'a învățat tatăl său, ca omul, care a trecut pe calea vieții: astfel cu ușor ar fi ajuns la isbândă. Acuma însă desconsiderând povăța tatălui și guvernându-se după pornirile sale, acelea îl duc la prăpastie. Fiul își recunoaște păcatul. Incep remușcărilor de conștiință. Se sgușdăie întru internul său, trece pe o durată de timp în niște vise păr'că. Prin minte „îi fulgeră crâmpeie de vedenii“. Vede casa părintească, iar în prag stă tatăl său îmbătrânit, întrebând de trecătorii, cari veneau și mergeau, că nu știe ceva despre fiul lui. Vede pe tatăl său cu ochii plini de lacrimi, luându-și cărja și plecând la drum pentru a-și căuta fiul, îl vede venind pe un drum ce conducea spre el. Acum tatăl e mai aproape, câțiva pași numai și e lângă el. Asemenea lui Robinson Crouse, caută să suprindă pe tatăl său; îmbrățișându-l să-i zică: tată dragă nu mă mai căută, aci sunt, și ce bucurie va fi atunci. Însă, zădarnic își desfăce brațele și fuge înainte să îmbrățișeze pe tatăl, căci nu e tatăl său, ci un lemn uscat, se lovește tare în acel lemn și astfel se trezește. Iarăși e aceea viață ca mai înainte: același pustiu, cu turma de porci, cu prăpăstiile lui îngrozitoare și înfloritoare. Oh Dumnezeu, își zice el, de ce mă pedepsești așa de cumplit? Cine am fost și cine sunt? Mai înainte eram vulturul ialnic, care zboară mai sus, voind a se deosebi de celelalte sburătoare, iar azi sunt viermele ce să svârcolește în pulberea pământului. Doamne dacă voiești să-mi curmi viața, nu mă lăsa să pier ca o larvă, ci îmi dă prilej să mor ca un om. Dar păcatul meu nu e așa de mare, ca să nu alle ispășire înaintea ta. Câți au făcut păcate mai mare decât al meu și toți „au aflat har înaintea ta“. Ce e păcatul meu? „Crezându-mă a fi înțelept, nebunește am lucrat“: punând rațiunea mea mai presus de a tatălui meu și astfel în lupta pentru viață nu aflu calea cea dreaptă, ci întimpin celea mai îngrozitoare primejdii. „Doamne fă să treacă acest păhar dela mine“. Și la aceasta te rog, cu atât mai vărtos, că am acasă un tată scump și un frate iubit și doresc a-i mai vedea încă odată, ca să nu se „pogoare cu întristare cărunțele tatălui meu în pământ“. În aceasta stare sbuciumată se găsește acum fiul. Chinurile lui sunt mai mari ca mai înainte, fiindcă la mizeriile ce le îndură din partea naturii se adaug remușcărilor de conștiință. Din chinul dublu se naște ideea cea bună, rațiunea cea din urmă, care se și întâmplă momentan, pentru că zice sfânta evanghelie:

„Și sculându-se a venit la tatăl său, iar el departe fiind l-a văzut tatăl, i-s'a făcut milă de el și alergând a căzut pe grumazii lui și l-a sărutat. Și a zis feciorul: tată, greșit-am la cer și înaintea ta, de acum nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău.“

Ce întâmplare înduioșătoare! Întâlnirea unui tată și a unui fiu, ce nu se văzuseră de-atâta vreme. Ce surprindere pe bietul tată. Să vede, că i-a fost ursit, ca să-l suprindă și năcazul și bucuria. Suprindere a fost plecarea fiului, surprindere e și reîntoarcerea. Sărmanul tată! cât așteptase el pe fiul său, de câte ori ședea în pragul ușii de dimineața până seara, căutând

în dreapta, căutând în stânga, că oare nu vine fiul său din cutare parte. Mult, de tot mult a așteptat, când în cele din urmă își curmase mai cu totul nădejdea de a-și mai vedea fiul. Atunci, când întâmplător numai ese la ușiță, când numai pentru a vedea ceva variații se uită împrejur, atunci tresaltă dintr'o dată. Un fior de bucurie îi străbătu întreg corpul. Toate trăsăturile feții, toate mișcărilor tatălui se schimbă, întinerește par'că, căci vede pe fiul venind. Nu mai vedem pe bătrânul răzimat de cărjă, ci vedem un voinic. Nu ar fi fost putere omenească pe întreaga lume, care să-l țină pe loc, când își vede fiul. De-ar fi trebuit să treacă prin foc și prin apă și totuși ar fi mers pentru întimpinarea fiului său. Nu-i pasă, că vine la el sdrențos și slăbit de mizeriile străinătății, nu se rușinează de el, căci e fiul lui, ba aleargă mândru întru întimpinarea lui, pentru că deși e murdară îmbrăcămintea, cu atât mai curat îi e sufletul. Sosind aproape de fiul său, nici nu așteaptă, ca acesta să se roage de ertare, ci își aprinde focul iubirii părintești, își desfăce brațele și-și îmbrățișază copilul la peptul său, ca să-i încălzească inima înghețată de mila străinilor. Lacrimile de durere acuma se schimbă în lacrimi de bucurie. Dar nici fiul nu rămase dator tatălui său pentru primirea cea frumoasă, ci exclamă: „tată, greșit-am la cer și înaintea ta, de acum nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău“. De mult știa tatăl, că fiul s'a îndreptat, el se îndreptase atunci, când a făcut primul pas spre casa părintească. Bucuria cea veche se întoarce iarăși, dar în măsură cu mult mai mare. Pe tatăl acum nu-l mai impresionează altă, nimic nu mai are pentru el farmec, nu cunoaște în lume mai mare bucurie ca cea de acum a lui. Bucuria tatălui luă proporții așa de mari, că aranjază o festivitate întru onoarea reîntoarcerii fiului său, iar despre felul acelei festivități ne lămuirește sfânta evanghelie zicând:

„Și a sis tatăl către slugile lui: aduceți haina cea dintâi și-l îmbrăcați, dați inel în mâna lui și încălță-minte în picioare. Și aduceți vițelul cel gras de-l junghiați și mâncând să ne veselim: că fiul meu acesta mort eră și a înviat, perdut eră și s'u aflat“.

Cu adevărat vedem, că știe tatăl să se bucure pentru reîntoarcerea fiului său. Orânduiește un ospaț foarte estins, participând la el pe lângă casnici, vecini și cunoscuți. Totul jertfea tatăl numai ca ospațul să fie deplin. Atribuțiunile oricărei festivități le putem aplica și aceleia. Fără a fi condamnați putem vorbi despre acel tată, ca despre un inițiator în tainele acelei festivități și ni-l putem închipui, ca pe unul ce a zis:

Mesenilor mei! Inima mea saltă de bucurie, deci se cade să mă veselesc. Bucurați-vă împreună cu mine „și iarăși zic — cei ce mă iubiți — bucurați-vă că mărirea Domnului peste a mea casă a strălucit.“ Știți cu toții, că când merse fiul meu cel mic în lume, dete năpasta peste casa mea; azi fiul meu se reîntoarce, alungând din casă amarul de mai înainte. Nu vă rușinați a șede la masa, care stă fiul meu, că nu sunteți în societatea unui om depravat, ci vă aflați în societatea omului, care a fost în școala vieții. La școală a fost fiul meu, câtă vreme n'a fost acasă. Acolo a învățat. I-s'au înscenat cele mai grele obstacole lui, celui lipsit de praxa vieții pe atunci. Natura însă l'a învățat a învinge toate greutățile și a ajunge la locul de acum. Apropiati-vă de fiul meu, căci vă apropiați de un meșter de viață. Vă zic încă odată, fiul meu a învins greutățile străinătății și pe sine, deci fiul meu e un erou. „Îmbrăcați-l'au întru podoabă și frumsetă, căci vrednic este“. Acum cutez a vă zice, cereți sfa-

turi dela fiul meu erou, pentru că vă vorbește omul ce a ajuns la ultima rațiune adevărată. Slugile mele, argații mei! priviți pe noul vostru stăpân. Plecați-vă, prosternați-vă înaintea lui, căci e domn în virtutea învățării lui, iar nu în urma cutărei reclame șubrede. Fiul meu a fost la cea mai înaltă școală din lume, care l'a făcut om deplin. Mulțumescu-ți ție Doamne Dumnezeul meu, că am ajuns și această zi. Mulțumescu-ți Doamne, că bucuria mea „cea de-a doua fu mai mare ca cea dintâiu.“ „Acum mă slobozește pe mine robul în pace, că văzură ochii mei mântuirea care ai făcut“ casei mele. Mesenilor mei! De acum pot să jes dintre voi ori și când liniștit, că sunt încredințat că cine va fi urmașul meu: e omul cel mai competent, care va chivernisi casa mea spre bine totdeauna în veci amin.

În felul acesta putea tatăl să-și lămurească oaspeții asupra caracterului festivității. Cu toți convingși despre adevărul celor spuse, au contribuit „a zidi“ acea festivitate și a o înălța la cel mai înalt nivel posibil. Numai unuia nu-i convenea acest ospăț și încă unui casnic: fiului celui mare, fratele celui sărbătorit, pentru că zice în urmă sfânta evanghelie:

„Iară feciorul cel mai mare eră la câmp și când a venit, a auzii cântece și jocuri și chemând un fecior l'a întrebat, ce sunt acestea? Iară el a zis: pentru fratele tău și nu voiă să între, răspunzând tatălui său: atâția ani slujesc ție, poruncile tale n'am călcat și nu mi-ai dat un ied să mă veselesc cu pretenii mei. Iară tatăl a zis: fiule, în toată vremea ești cu mine, ale mele ale tale sunt. Ci să cade să ne vemelim, că fratele tău mort eră și a înviat, perdut eră și s'a aflat.“

În ignoranța sa astfel să declară fiul cel mare, pentru cele ce se întâmplă în onoarea fratelui său. Fără a se interesa de adevărul cauzei și fără a judeca rațional, condamnă cu un gest disprețitor petrecerea ce decurgea în casa lor. Dar și invidia și-a manifestat atunci, când nici nu voiă să între în casă. În el vedem pe omul răutăcios și superficial, care judecă lucrul după aparență, iar nu după adevăr. Prin conduita sa eră să devie al doilea pahar al amărăciunii bătrânului tată. Dar și de data aceasta știe tatăl să se facă tuturor de toate. De-o parte e sufletul ospățului, iar de altă parte e sfătuitoarea fiului celui mare. Glasul povătuitor a tatălui, căm astfel grăiește către fiu: Fiul meu! Acum când mi-se dă prilej, ca să mă veselesc la bătrânețe, tu vii și cu apucăturile tale nesocotite, voiești a mă întrista. Prin usurpare voiești să fi tu eroul acestei zile. Cugetă-te bine fiul meu, că numai omul netrebnic, caută să se înalțe prin usurpare, un astfel de om numai atunci se simțește satisfăcut, când a putut să strice tot ce e bun și frumos. Lumea cuminte nu le-ar lăuda, dacă ai face ceea ce intenționezi, ci te-ar condamna, ba te-ar compătimi ca pe un nebul. Așa te bucuri pentru fratele tău, care veni sănătos, așa îl gratulezi, pentru că azi înălța nimbul casei noastre prin stălpul de granit câștigat din depărtări foarte mari și cu risicul de a-și perde viața. De astă dată te vei arăta mai păcătos ca fratele tău. Acela prin neștiință a zidit casa mea, iară tu prin știință vrei să o usurpi. Te superi, că nu ai parte de veselie. Nu cunoști veselia pentru că nu cunoști supărarea. Viața ta e o veselie, având de toate și nelipsindu-ți nimic. Viața pentru tine e un ospăț, pentru că nu ai parte de zile amărite și negre. Nu cugetă, că vei putea întuneca nimbul ce încununează pe fratele tău, pentru că fapta bună se laudă de sine, chtar împotriva celor ce o invidiază. Mai înțelept vei fi și de toți mai lăudat, dacă întrii în

casă îmbrățișezi pe fratele tău, cauți să te bucuri pentru el, deoarece el a săvârșit lucru mare, eșind cu isbândă din starea dureroasă alui atunci, când „eră mort și a înviat, perdut și s'a aflat.“

*

S'a scurs multă vreme, nouăsprezece veacuri, de când Mântuitorul nostru Isus Hristos a spus această frumoasă parabolă. Lungă vreme a trecut de atunci și multe generații au venit și s'au dus. Multe prefaceri s'au întâmplat în atâta vreme; mai toate lucrurile și-au schimbat fața. Unele perzându-și însemnătatea ce aveă în vechime pentru vremile mai nouă au perit cu totul. Multe legi a primit omenimea de atunci, unele pentru timp mai scurt, altele pentru timp mai lung, dar oricât de perfecte au fost acelea, nu au rămas pe de-a'ntregul în forma lor originală și nu au aflat aplicare întotdeauna. Singură învățătura Mântuitorului e în întregitatea ei genuină, așa dupăcum ne-a dat-o divinul Mântuitor și ață aplicare în toate timpurile și în toate locurile. La împrejurările vieții noastre de azi, ață aplicare parabola tălcuită a fiului rătăcit în această parabolă vedem ca într'un microcosm, cele ce se întâmplă azi, ori cele ce se petrec azi întru chipează această parabolă. Tatăl și fiii sunt și în ziua de azi. Dumnezeu e tatăl, noi suntem fiii. Dumnezeu tatăl în bunătatea sa nemărginită a creat lumea în forma cea mai perfectă, pentru că zice sfânta scriptură: „Și văzu Dumnezeu, că aceasta este bine.“ Pentru asigurarea mersului normal a lumii și a lucrurilor din ea dădu legea sa divină. Fericirea adevărată eră trail în lumea creată astfel. Pacea, mulțumirea și fericirea se bolteă asupra întregii omenimi. Și în casa tatălui din parabola amintită, eră fericirea deplină. Omenimea însă asemenea fiului rătăcit, s'a răsvrătit contra lui Dumnezeu — a tatălui. „Toți s'au abătut împreună netrebnici s'au făcut“. „Părăsit-a pe Iehova și s'a depărtat dela căile lui.“ Neascultători am fost cu toții, ca fiul rătăcit. Asemenea acestuia am dat înțietate pornirilor noastre, începând a duce viața cea mai destrăbălată. Mândri și sumeți în îngâmfarea noastră, uitarăm datorința față de Dumnezeu, punând interesul nostru egoist, ca cea dintâiu țintă, ca principiu de viață. Când ne apucam de ceva, nu făceam în numele lui Dumnezeu, ci uitând rugăciunea: Doamne ajută, lucrăm chiar împotriva cu Dumnezeu. Ne târguim pe vreme, cât să stăm în casa lui Dumnezeu, în sfânta biserică, ca apoi cu atât mai mult timp să avem de a putea petrece în localitățile publice indecente. Cântările caselor de petreceri șgomoloase înăbușiau pe cele din biserică. Viața imorală luă proporții foarte mari, pentru că numărul căsătoriilor fără binecuvântarea bisericească, e așa de mare, că nu-l putem ști. Un fel de viață păcătoasă, ca a fiului rătăcit e aceasta. Risipitori am fost, cheltuind câștigul pe beuturile ruinătoare de viață și pe îmbrăcăminte prea scumpă împodobitoare de trup, iar nu pentru po-doaba sufletescă, pentru creșterea, educarea și îngrijirea sufletului. Certele, pismele ocupară locul vieții creștine. Fiecare din noi se credea a fi un semizeu și căută să plutească „în al șeptelea cer“, numai ca să obțină aplauzele și lauda altora. Nime nu mai caută ca prin fapte creștinești să facă voia lui Dumnezeu, ci pentru „un cliid de linte“, voia oamenilor. Ba mers-am până acolo, că în conducerea vieții publice, nu ne-am conformat voiei lui Dumnezeu, ci rațiunii noastre. Ivitu-s'au contra lui Dumnezeu curentele dușmănoase, pretinzând a fi cele mai competente în ocărmuirea lumii. Un lucru de s'a cerut dela noi, nu am avut sistemul, cu ajutorul căruia să ajungem la isbândă, ci

numai cu multe greutate și năcuzuri, împreunate cu periclitarea vieții. Astfel suntem în timpul de azi întru căutarea dreptului nostru just, am plecat pe calea rășboiului. Fiii noștri au trebuit să lase cu toții căminul părintesc și să se împrăștie în largul lumii, câți nu vor fi fost dintre dânsii, cari mai înainte desconsiderau sfatul părintesc, atunci când au trebuit ca să trăiască singur din puterile lui proprii și el însuși să-și croiască un viitor, a ajuns acum în cele mai mari primejdii împreunate cu periclitarea vieții. Sunt departe fiii de oblăduirea părintească. Locuința lor e lumea întreagă, sub cerul liber, în deșerturile pământului și în largul mării. Viața li-e nesigură în tot momentul, primejdită fiind de grozăviile rășboiului. Ne cuprinde o jale, când ne gândim la soarta lor. „Ce griji pe noi, ce fiori, când ne gândim, că e greu rășboiul.“ Milioane stau față în față, ca să-și măsure puterile. Oamenii ce nu s'au văzut de când e lumea, apar de-odată față în față, însă nu ca să deie mâna la olaltă și să se întrebe de sănătate, ca apoi să se sfătuiască, cum să poată trăi în vremurile aceste neroditoare, ci să întâlnească dușmani cu arma în mână, năpustindu-se ca dihanile unul asupra celuilalt. Ca fiul în pustiu, „azi înt 'un loc mâne într'altul“ sunt și fiii noștri. Indură gerul fără seamă, loviturile vânturilor, ploile reci și arșita soarelui. Departe sunt de noi, dar am dori să-i vedem cât de des. Li așteptăm. Vine unul câte pe o vreme scurtă și atunci cu duimul năpădim asupra lui, că da de ne va aduce ceva veste dela un frate, ori dela alt neam. Nu auzim nici o veste despre acela, care îl dorim noi. Trimitem cărți în largul lumii, pentru a afla pe cei ce de atâta vreme n'au dat semne de viață. Cărțile se duc, dar în urma lor nu vine nici o veste, pentru că cel căutat perdit e pentru totdeauna. Ori cât de meșteri am fi în descrierea vieții și sorții lor, nu o putem scrie cu adevărat, ci numai ei singuri știu să o spună așa după cum e în realitate. O schimbare a acestei sorți dorește ei acolo unde se află, după un mântuitor, care cât de grabnic să le schimbe soarta dorește ei și pe acel mântuitor îl află în Dumnezeu. Pe Dumnezeu îl cunosc ei de atare mântuitor și pe el îl cheamă de ajutor, ca odinioară fiul rătăcit. Dar și noi cei de acasă tot la acel ajutor recurgem. Momente de mângâiere numai dela Dumnezeu știm noi cere.

Ca fiul rătăcit să ne examinăm și noi interiorul nostru și să depărtăm toate pornirile potrivnice cu legea dumnezeiască și să cunoaștem deșertăciunea tuturor avânturilor pornite împotriva divinității, pentru-că numai în felul acesta ne vom împărtași de ajutorul așteptat. Atunci bunul Dumnezeu își va „înălța corul puterii sale“ și precum a scos odinioară pe fiul rătăcit din încercătura în care s'a dus el singur astfel ne va scoate și pe noi făcând sfârșit rășboiului.

Deodată cu aceasta o oră mai senină se va deslănțul pe întreg orizontul, precum odinioară s'a întâmplat în casa tatălui fiului rătăcit.

Ce sunt ai noștri azi și ce fac ei? Sunt cei din-tăiu și fac cel mai mare lucru din lum. Precum s'a exprimat tatăl din parabolă despre fiul său, după ce s'a rentors, astfel ne putem exprima și noi despre fiii noștri reîntorși. Eroi sunt iar faptele lor virtuți. Cea mai frumoasă și înaltă jertfă din lume aduc ei: viața lor, împlinindu-și datorința față de țară și datorința expierii păcatelor față de Dumnezeu. Soarta lor va p fericirea împreună cu a noastră, precum a fost fericirea fiului rentors nu numai a lui ci a întregii familii. Mult am suferit, mult ne vom bucura.

În fine să vină cei, cari au rămas tot cei vechi, aceia după a căror inimă acest foc curățitor nu a putut arde noroiul, pentru-că acum vor stă ca muți neputând grăi nimic contra marelui adevăr: că legea dată de divinul Mântuitor e pentru toți și pentru timpurile și că nu va trece din ea: „nici o iotă“ până ce nu se va împlini. Dar răutatea lor va fi mare și atunci; invidia va vorbi și pe mai departe. Însă toate vor fi zădarnice, pentru-că întunecimea minții lor nu va putea acoperi marele adevăr divin, care în sine strălucește ca mângăritarul cel mai de mare preț.

Deviza va fi: Să trăim după legea lui Hristos pentru-că e bună și se împlinește aducându-ne cât vom trăi după dânsă numai bine în veci Amin.

Aurel Budin
preot-capslan.

CRONICĂ.

Deputați congresuali. În arhidieza transilvană au fost aleși deputați din cler la congresul național-bisericesc următorii: În Sibiu (cercurile Sibiu și Săliște) I. P. C. Sa, Arhimadritul Dr. Ilarion Pușcariu, vicariu arhiepiscopesc, deputat ordinar și Dr. Ioan Stroia, protopresbiter deputat ad hoc. În Cluj (cercul Turda și Cluj) I. P. C. Sa, Arhimadritul Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminarij, deputat ordinar și Tului Roșescu, protopresbiter în Cluj, deputat ad hoc. În Alba-Iulia (cercul Sabeș și Alba-Iulia) Nicolau Ivan, asesor consistorial, deputat ordinar și Ioan Teculescu, protopresbiter în Alba-Iulia, deputat ad hoc. În Deva (cercul Deva și Hațeg) Lazar Triteanu, asesor consistorial, deputat ordinar și Dr. Ioan Lupas, protopresbiter în Săliște, deputat ad hoc. În Ilia (cercul Ilia și Geoagiu) Dr. Gheorghe Proca, asesor consistorial, deputat ordinar și Dr. Octavian Costea, secretar consistorial, deputat ad hoc. În Abrud (Cercul Zarand și Cămpeni) Vasilie Dămian, protopresbiter, deputat dietal, ca membru ordinar și Romul Furduiu, protopresbiter în Cămpeni, ca deputat ad hoc. În Deș (cercul Solnoc și Bistrița) Teodor Herman, protopresbiter în Deș, deputat ordinar și Vasilie Duma, protopresbiter în Reghin, deputat ad hoc. În Mediaș (cercul Târnava și Sighișoara) Mateiu Voileanu, asesor consistorial, deputat ordinar și Demetriu Moldovan, protopresbiter în Sighișoara, deputat ad hoc. În Brașov (cercul Treiscaune și Brașov) Dr. Vasilie Saftu protopresbiter în Brașov, deputat ordinar și Dr. Ioan Lupas, protopresbiter în Săliște, deputat ad hoc. În Făgăraș (cercul Bran și Făgăraș) Dr. Petru Ionescu, consilier ministerial, deputat ordinar și Nicolae Borzea, protopresbiter în Făgăraș, deputat ad hoc.

În dieceza Caransebeșului: În cercul Caransebeș: Filaret Musta arhimadrit și vicar episcopesc. Lugoj: Dr. George Popovici protopresbiter.

Faget Sebastian Olariu protopresbiter: Jebel: Ioan Pepa, protopresbiter. Ciacova: Dr. Cornel Cornean, protodiacon secretar konzistorial. Vârșet: Dr. Iosif Traian Badescu protosincol. Petrovoselo: Dr. Dornel Cornean, protodiacon. Mehadia: Pavel Magdescu preot in Jupalnic. Oravița: Dr. Petru Ionescu. Nu cunoaștem rezultatul din cercul Jam.

Procesul mănăstirilor. Tabla regească din Budapeșta a desființat sentința nefavorabilă pentru noi adusă de tribunalul din Budapeșta, enunțiând principiul comisiei mănăstirilor. Tribunalul este îndrumat a aduce nouă sentința pe baza acestui principiu ce ne deschide calea la împărțire de mănăstiri și bunurile lor în proporția ce se va stabili judecătorește.

Al patrulea împrumut de războiu. Vine știrea, că în curînd se vor deschide liste de subscriere pentru al patrulea împrumut de războiu și la noi, în Austria și Ungaria. Guvernorul băncii austro-ungare a conferat în chestia aceasta cu guvernul austriac și cel ungar, stabilind împreună avantajile pe cari are să le acorde banca națională austro-ungară semnatarilor.

† **George Botta**, preotul din Dorgoș a trecut la cele eterne. Joi a fost înmormântat în Lipova. Prohodul l'a călăuzit părintele protosincol Roman Giorogariu asistat de părinții protopresbiteri din Lipova și Radna și încă de 14 preoți. Odihnească în pace.

Necrolog. Subscrișii cu inima frîntă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că preaiubitul nostru soț, tată, cumnat și bunie *Petru Lazar*, preot gr. or. român, după lungi și grele suferinți, împărțit fiind cu sfintele taine, în al 53-lea an al etății și al 33-lea al preoției, a adormit în Domnul, miercuri la 23 martie (5 aprilie) a. c. la orele 11½ p. m. În mormântarea fericitului în Domnul, va avea loc sâmbătă în 26 martie (2 aprilie) 10 a. m. în cimitirul din Prăjești. În veci să fie amintirea lui! Arad, la 23 martie (5 aprilie) 1916. Iulia Lazar născ. Mihulin, soție. Constantin Lazar, paroh și Mărioara Lazar măr. Ștefea. fiu și fiică. Valeria Lazar născ. Mager, Sabin Ștefea paroh, noră și ginere. Augustin Mihulin, Persida Mihulin născ. Papp, lancu Mihulin, Samfira Mihulin, George Marc, George Luca, Iuliana Mihulin, Teodor Brânda, Marcina Mihulin, cumnați și cumnate. Lucia E. Lazar, Viorei și Petru I. Ștefea nepoată și nepoți.

Cronica bibliografică.

Carte de rugăciuni și cântări a părintelui *Petru E. Papp*, editată cu binecuvântarea P. S. Sale D-lui Episcop, avînd o mare și neașteptată trecere, a fost scoasă acum și în ediție de lux, pe hârtie foarte fină. Preoțimea noastră face un neprețuit serviciu vieții noastre religioase răspîndind această carte în cercuri cât mai largi. Mai ales acum în zilele de post fiecare creștin găsește în această carte multă mîngăiere. Ea de altfel se vinde în favorul școlii confesionale din Pocola. Ediția simplă costă 1 cor. 20 fil., cea de lux fără toc 2 cor., iar cu toc și aurită 2 cor. 40 fil.

Concurse.

Pentru ocuparea postului de capelan temporal pe lângă preotul Gheorghe Aurariu din parohia de clasa a II-a Cutina tractul Belințului, să scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Jumătate din sesia parohială;
2. Jumătate din intravilanul parohial;
3. Jumătate din pășunea ce se revine după sesie și
4. Jumătate din toate venitele împreunate cu postul de paroh.

Eventuala întregire dela stat ca capelan.

Reflectanții la acest post sunt poștiți ași instruiți petițiile concursuale în senzul concluzului nr. 84/1910 al sinodului eparhial, pentru parohii de clasa II-a și într'o Duminică, ori într'o sârbătoare, a se prezenta în sf. biserică din Cutina, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Petițiile concursuale, adresate comitetului parohial, să trimit oficiului protopresbiteral gr. or. rom. din Belinț (Belenceze, Temes-megy).

Alesul va plăti dările după pământul ce-l beneficiază și va catihiza pe elevii dela școala gr. or. rom. din Cutina fără remunerație.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sêrb*, protopresbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. III. **Poenii-inferiori**, tractul ppsc Vașcău, în baza încuviințării Ven. Consistor eparhial din Oradea mare de sub Nrul 178 B. 1916, prin prezenta se scrie concurs cu termen de alegere 30 zile dela prima publicare în organul oficial, pe lângă următorul beneficiu:

1. Pământ parohial arător de 6½, holde catastrale.
 2. Stolele obicnuite.
 3. Întregirea dotațiunei dela stat pentru preoți cu calificațiunea inferioară 679 cor. 64 f.
- De cvartir se va îngriji alesul, care va prevedea și catehizațiunea la școala primară.

Reflectanții la aceasta parohie își vor înainta petiția de concurs instruită cu documentele necesare oficiului pparohial al tr. Vașcău în Cusuiș (Köszvényes, p. u. Kisszedres), avînd a se arăta și poporului parohial în termen regulamentar.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Vasilie Nicoruția* vicar ppsc.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. III. **Călugări**, tractul ppsc Vașcău, în baza încuviințării Ven. Consistor eparhial din Oradea-mare cu Nrul 420 B. 1915, prin prezenta se scrie concurs cu termen de alegere 30 zile dela prima publicare pe lângă următorul beneficiu:

1. Casă parohială cu grădină.
2. Bir preoțesc dela fiecare număr de casă câte 15 litre cereale, cari se pot rescumpăra cu prețul curent al pieței din Vașcău.
3. Stolele îndatinate.
4. Întregirea deia st t pentru preoți fără pregătire superioară 635 cor. 30 f.

Reflectanții, avînd să arăte poporului în termenul regulamentar, sunt poștiți să-și înainteze petiția de concurs instruită cu documentele necesare și adresată comitetului parohial, oficiului pparohial gr.-or. român al Vașcăului în Köszvényes p. u. Kisszedres.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Vasilie Nicoruția* vicar ppsc.

—□—

2—3

Librăria Diecezană

Arad, Strada Deák Ferencz N-rul 35

Mare depozit în ornate recvizite bisericesti și anume:

Ornate (odăjdii) în cele mai variate execuțiuni după ritul bisericeii ort. române dela	50—1000 cor.
Potire de aur, argint, bronz aurit, sau argintat dela	36— 200 cor.
Potire de sticlă	
Cruce pentru altare, pentru funcțiuni, din tot soiul de metal și lemn dela	4— 100 cor.
Cădelnițe de bronz și argint dela	20— 100 cor.
Candele de argint dela	— 100 cor.
Disc cu stea de bronz și aur, dela	— 50 cor.
Litier argint china	130 cor.
Cutie pentru mir și pentru cuminecătura celor bolnăvi, din argint, cu prețul de	34 cor.
Icoane pictate pe pânză în diferite culori și mărimi, dela	8— 100 cor.
Prăznicare pe lemn ori tinichea	
Evanghelie cu litere latine și cirile legată mal simplu dela 24—40 cor., în legătură catifea	100— 130 cor.
Apostol, Octoichul cel mare, Ceaslov, Cazanla, Molitvelnic cu litere latine sau cirile și cu toate celelalte necesare bisericilor noastre.	

◆ La dorință servim la moment cu informațiuni și neslușiri mal detaliate. ◆

Serviciu prompt. ≡ Prețuri moderate. ≡ Nr. telefonului 266.